

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 septembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
în componența completului de judecată:
Președinte - Anatolie Țurcan
Judecători - Sergiu Daguța, Boris Talpă, Ghenadie Eremciuc, Ion Malanciuc,

judecând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul *Liliana Bînzari* în numele inculpatului Raducan Maxim, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2022, în cauza penală de învinuire a lui

Raducan Maxim XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, anterior condamnat prin sentințele:
- XXXXX,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3), lit. c) Cod penal.

Termenii de examinare:
prima instanță: 28.10.2019 – 10.12.2021;
instanța de apel: 21.06.2022 – 21.09.2022;
instanța de recurs: 30.03.2023 – 12.09.2023.

Asupra motivelor invocate în recurs, în baza materialelor cauzei penale, completul de judecată

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 10 decembrie 2021, **Raducan Maxim** a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3), lit. c) Cod penal și în baza acestei Legi cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală a fost condamnat la **2** (doi) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de **5** (cinci) ani.

În conformitate cu art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa aplicată s-a adăugat parțial *partea neexecutată a pedepsei* stabilită prin Încheierea din 01.11.2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, fiindu-i stabilit lui Raducan Maxim XXXXX pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani, fără amendă, cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate în domeniul farmaceutic și în domeniul circulației drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 5 (cinci) ani.

S-a aplicat în privința lui Raducan Maxim XXXXX măsura preventivă – arestul.

S-a respins solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la Raducan Maxim în beneficiul Statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 5600 (cinci mii șase sute) lei, pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-3301 din 09.08.2019, ca fiind neîntemeiată.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

2. În sentința, prima instanță a constatat în fapt că:

Raducan Maxim la data de 07.08.2019, orele 19:45, în mun. Chișinău, pe str. XXXXX, în cadrul percheziției efectuate la domiciliul lui Miculeț Andrei, a fost efectuată percheziția corporală a lui Raducan Maxim și în încălțăminte acestuia a fost depistat și ridicat un pachetel cu substanță solidă sub aspect de praf și bulgări, care, conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-3301 din 09.08.2019, reprezintă substanță stupefiantă PVP (a- pirrolidinovalerophenone), în cantitate de 0,120 grame, pe care o păstra asupra sa fără scop de înstrăinare.

Conform Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23.01.2006 cu ulterioarele modificări, PVP (a-pirrolidinovalerophenone) este inclusă în categoria substanțelor stupefiante a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă, iar cantitatea în limitele 0,07 - 1 gram constituie proporții mari.

Astfel, acțiunile inculpatului Raducan Maxim au fost încadrate juridic în baza art. 217 alin. (3), lit. c) Cod penal, după indicii calificativi „*circulația ilegală a drogurilor manifestată prin păstrarea drogurilor, a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă, săvârșită în proporții mari și fără scop de înstrăinare*”.

3. Sentința nominalizată a fost contestată **cu apel** de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Casian Cornel, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care să fie admisă solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare cu dispunerea încasării din contul inculpatului în beneficiul Statului cu titlu de cheltuieli judiciare suma de 5600 lei, suportate în legătură cu efectuarea constatării tehnico-științifice și expertizei judiciare.

În argumentarea apelului declarat, acuzatorul de stat a invocat că cheltuielile de judecată suportate de către Stat în cauza penală de învinuire a lui Raducan Maxim XXXXX urmează a fi încasate de la ultimul, deoarece: - conform art. 227 alin. (1), art. 229 Cod procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare; - efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o. Ca urmare, cheltuielile judiciare sânt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat; - obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat prin cererile lor producerea unor cheltuieli.

De asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2022, a fost admis apelul declarat de procuror, a fost casată sentința Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 10 decembrie 2021, în partea soluționării chestiunii cu privire la cheltuielile de judecată pronunțând o nouă hotărâre în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a dispus încasarea din contul lui Raducan Maxim în beneficiul Statului cheltuielile de judecată în mărime de 5600 (cinci mii șase sute) lei, ca urmare a efectuării raportului de expertiză la urmărirea penală.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, judecarea cauzei a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, probele, fiind apreciate corect prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, veridicității și coroborării lor, astfel prima instanță corect a concluzionat asupra vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3), lit. c) Cod penal, după indicii calificativi – „*circulația ilegală a drogurilor manifestată prin păstrarea drogurilor, a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă, săvârșită în proporții mari și fără scop de înstrăinare*”.

Referitor la individualizarea pedepsei penale, instanța de apel a apreciat că prima instanță, a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Cu referire la argumentul apelantului precum că, cheltuielile de judecată în sumă de 5600 lei pentru raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-3301 din 09.08.2019, eronat au fost respinse, instanța de apel a reținut că potrivit Legii nr. 316 din 22.12.2017 „pentru modificarea și completarea unor acte legislative” în vigoare din 09.02.2017, au fost operate modificări la art. 143 Cod de procedură penală, potrivit cărora alineatul (2) al articolului 143 Cod de procedură penală a fost abrogat. În acest sens, instanța de apel reiterează că potrivit modificărilor operate prin Legea nr. 316 din 22.12.2017 a fost exclus art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, potrivit căruia „Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat”, prin urmare normele procedural penale nu prevăd expres achitarea din contul statului a cheltuielilor judiciare, ce constituie cheltuieli legate de expertiza judiciară. În consecință, potrivit legii, se impune soluția enunțată în concluzie.

Astfel, a dispus admiterea solicitării acuzării privind încasarea din contul inculpatului Raducan Maxim a cheltuielilor de judecată, pentru efectuarea Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-3301 din 09.08.2019, urmând a fi încasat de la inculpat în beneficiul statului în total sumă de 5600 lei.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Bînzari Liliana în numele inculpatului Raducan Maxim, a declarat recurs ordinar prin care a solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2022, cu menținerea sentinței instanței de fond în ce privește respingerea solicitării

procurorului de încasare a sumei de 5600 lei în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizei din 09.08.2019 la etapa de urmărire penală.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția cu privire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în sumă de 5600 lei, ori nu conține motivație în combaterea argumentelor apărătorului inculpatului invocate în instanța de apel împotriva solicitării procurorului de a fi încasate de la inculpat în beneficiul statului cheltuielile de judecată.

A susținut că instanța de apel a motivat soluția sa de a încasa din contul lui Raducan Maxim suma de 5600 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-3301 din 09.08.2019, doar prin invocarea normelor de drept în acest sens.

Menționează recurentul, că suma de 5600 lei suportată de către Stat pentru efectuarea raportului de expertiză menționat mai sus, a fost încasată deja din contul lui Miculeț Andrei prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 31.12.2019 cu nr. 1-3766/2019 și care a fost menținută în această parte prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 11.11.2020, iar cauză penală în privința ultimului a fost disjunctă de la prezenta cauză penală.

Relatează recurentul că cauzele penale în privința lui Raducan Maxim și Miculeț Andrei au fost examinate separat, însă în cadrul fiecărei cauze a fost folosită de către procuror una și aceeași probă comună pe ambele dosare, aceasta fiind raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-3301 din 09.08.2019 și plata pentru acest raport de expertiză a fost unică și aceeași, în sumă de 5600 lei. Odată ce cauza penală în privința lui Miculeț Andrei s-a examinat înaintea cauzei penale în privința lui Raducan Maxim și pe acea cauză s-a încasat din contul lui Miculeț Andrei în beneficiul statului suma de 5600 lei pentru efectuarea expertizei judiciare nr. 34/12/1-R-3301 din 09.08.2019, încasarea aceleiași sume de 5600 lei din contul lui Raducan Maxim în beneficiul statului pentru efectuarea aceleiași expertize cu nr. 34/12/1-R-3301 din 09.08.2019, constituie încălcare, ori statul va beneficia de plata dublă a costului efectuării unuia și aceluiași raport de expertiză, ceea ce contravine regulii cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

6. În conformitate cu prevederile art.431 pct. 3) Cod de procedură penală, procurorul *Crijanovschi S.* a depus referință asupra recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia ca vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, completul de judecată ajunge la concluzie că recursul este pasibil admiterii, cu casarea deciziei instanței de apel în partea în care a dispus casarea sentinței primei instanțe, cu menținerea sentinței instanței de fond în partea cheltuielilor de judecată, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, în vigoare până la modificările efectuate prin Legea nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 18.08.2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII în vigoare din - 01.09.2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), prevedea că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel în temeiurile stipulate la pct. 1) – 16) din acest articol.*

Totodată, dispozițiile tranzitorii stipulate în art.XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31.07.2023, au stabilit că, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate *în baza temeiurilor în vigoare* la data depunerii recursului.

Astfel, completul de judecată constată că, avocatul Liliana Bînzari, în numele inculpatului Raducan Maxim a depus recurs prin care a contestat decizia instanței de apel în baza temeiului în vigoare la data depunerii recursului (29.11.2022) stipulat la art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia prevedea că *„hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.”*

Din conținutul recursului declarat de către avocatul Liliana Bînzari în numele inculpatului Raducan Maxim, se atestă că titularul recursului a contestat decizia instanței de apel doar în partea în care a fost dispusă casarea sentinței primei instanțe și s-a pronunțat de către instanța de apel o hotărâre nouă în această parte, referitor la compensarea cheltuielilor de judecată suportate de către Stat la etapa de urmărire penală, prin încasare acestora de la inculpatul Raducan Maxim în beneficiul Statului, și anume a sumei de 5600 lei pentru efectuarea raportului de expertiză cu nr. 34/12/1-R-3301 din 09.08.2019.

Conform art. 433 alin.(1) Cod de procedură penală, dacă este considerat admisibil, un complet din 3 judecători examinează recursul în fond.

În temeiul art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427.

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea parțială sau integrală a hotărârii atacate cu adoptarea soluției de menținere a hotărârii primei instanțe.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, sesizate de către recurent, și care a dus la adoptarea de către instanța de apel unei hotărâri eronate.

Verificând criticile recurentului, în raport cu actele cauzei, completul de judecată constată că decizia instanței de apel nu este motivată suficient *în partea dispunerii compensării cheltuielilor de judecată*, referitor la admiterea cererii procurorului și încasarea de la inculpatul Raducan Maxim a cheltuielilor judiciare în sumă de 5600 (cinci mii șase sute) lei, pentru efectuarea la etapa de urmărire penală a Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-3301 din 09.08.2019, fapt prin ce s-a admis erorile de drept indicate la art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală (în redacția legii în vigoare la data adoptării deciziei de către instanța de apel și declarării recursului).

Instanța de recurs a ajuns la concluzia respectivă urmarea faptului lipsei în decizia instanței de apel cu desăvârșire motivelor pentru respingerea argumentelor părții apărării invocate în instanța de apel împotriva apelului declarat de procuror sub aspectul compensării cheltuielilor de judecată.

În acest context, având în vedere că recurentul contestă decizia Curții de Apel Chișinău doar în partea repartizării cheltuielilor judiciare, instanța de recurs, în conformitate cu art. 434 Cod de procedură penală, se va expune doar în această parte, menționând următoarelor aspecte.

Potrivit prevederilor art. 384 alin.(3) Cod de procedură penală, *hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.*

În conformitate cu art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, *decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

Conform art. 227 alin.(1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sînt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

În conformitate cu art. 227 alin. (2) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite ..., experților, ...; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

În temeiul art. 227 alin.(3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Conform art. 229 alin.(1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sînt trecute în contul statului.

Potrivit prevederilor art. 229 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.

În conformitate cu art. 229 alin.(4) Cod de procedură penală, în cazul condamnării *cătorva persoane în aceeași cauză*, cheltuielile judiciare se repartizează în dependență de vinovăția, gradul de răspundere și situația materială a fiecăreia din ele.

La caz, completul de judecată a Curții Supreme de Justiție constată că prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 10 decembrie 2021, Raducan Maxim a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3), lit. c) Cod penal, și i s-a aplicat pedeapsa 2 (doi) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 (cinci) ani. Iar în conformitate cu art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumulul de sentințe, i s-a stabilit pedeapsa definitivă 12 (doisprezece) ani, fără amendă, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate în domeniul farmaceutic și în domeniul circulației drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 5 (cinci) ani.

Tot prin sentința menționată, s-a respins solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la Raducan Maxim în beneficiul Statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 5600 (cinci mii șase sute) lei, cheltuieli pentru efectuarea la etapa de urmărire penală a raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-3301 din 09.08.2019, ca fiind neîntemeiată. În argumentarea respingerii cererii procurorului, prima instanță a motivat că cheltuielile de judecată menționate au fost încasate deja la inculpatul Miculeț Andrei, condamnat prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 31.12.2019, cu nr. 1-3766/2019 și care a fost menținută în această parte prin Decizia

Curții de Apel Chișinău din 11.11.2020, cauză penală în privința căruia a fost disjunctă de la prezenta cauză, fiind examinată separat.

Sentința primei instanțe a fost atacată de către procuror în partea respingerii de către prima instanță cererii procurorului de încasare de la Raducan Maxim a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/I-R-3301 din 09.08.2019, fiind considerat de către acuzatorul de stat, că instanța de apel urmează să încaseze cheltuielile judiciare în sumă de 5600 (cinci mii șase sute) lei.

Fiind investită cu judecarea apelului nominalizat, instanța de apel a casat parțial sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 10 decembrie 2021, în partea respingerii încasării cheltuielilor judiciare de la Raducan Maxim pentru efectuarea raportului de expertiză și a pronunțat o nouă hotărâre în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care s-a dispus încasarea din contul lui Raducan Maxim în beneficiul Statului cheltuielile de judecată formate ca urmare a efectuării raportului de expertiză în mărime de 5600 (cinci mii șase sute) lei, însă fără a motiva respingerea argumentului apărătorului inculpatului, avocatului Bînzari Liliana, care a pledat că, *„instanța de fond a constatat faptul că suma de 5600 lei a fost încasată de la Miculeț Andrei și nu contează că în altă cauză, dar în același raport de expertiză judiciară în temeiul căreia se solicită aceeași sumă de la Raducan Maxim, respectiv aceeași sumă cu titlu de cheltuieli de judecată și în baza aceluiași raport nu pot fi încasate de la două persoane concomitent și măcar nu solidar dar distinct.”* (f.d. 210-225, vol.I; f.d. 19, vol.II).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, argumentele recurentului avocatului Bînzari Liliana invocate în recurs potrivit temeiului prevăzut de art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală (în redacția legii în vigoare la data declarării recursului) se confirmă, ori decizia contestată cu recurs a instanței de apel nu conține argumente referitor la dispunerea încasării de la inculpatul Raducan Maxim în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 5600 lei pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/I-R-3301 din 09.08.2019, deși exact acestea cheltuieli de judecată în aceeași sumă și pentru efectuarea aceluiași raport de expertiză au fost încasate integral de la Miculeț Andrei condamnat anterior prin sentința din 31 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani), și unde același raport de expertiză a fost folosit de către procuror în calitate de mijloc de probă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție mai constată că, potrivit circumstanțelor de fapt ale cauzei penale, atât cauza penală în privința lui Raducan Maxim, cât și cauza penală în privința lui Miculeț Andrei au fost pornite de către organul de urmărire penală, urmarea efectuării raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/I-R-3301 din 09.08.2019, prin care au fost supuse expertizei substanțe depistate și ridicate în cadrul percheziției efectuate la domiciliul lui Miculeț Andrei, unde a fost prezent concomitent și Raducan Maxim, acesta fiind supus percheziției corporale, în vederea depistării drogurilor și substanțelor stupefiante interzise pentru circulație (f.d. 1, 32-38, f.d. 210-225, vol.I).

Deși organul de urmărire penală a pornit 2 cauze penale separate în privința lui Raducan Maxim și în privința lui Miculeț Andrei, pe faptul păstrării de fiecare din ei a drogurilor și substanțelor stupefiante interzise pentru circulație, în calitate de mijloc de probă în ambele cauze penale a fost folosit același Raport de expertiză judiciară nr. 34/12/I-R-3301 din 09.08.2019, prin care expertizei au fost supuse atât substanțele

depistate la domiciliul lui Miculeț Andrei, cât și substanțele depistate la Raducan Maxim, iar costul acestei expertize judiciare a constituit în total sumă de 5600 lei (f.d. 31, vol.I).

Dosarele penale în privința lui Raducan Maxim și în privința lui Miculeț Andrei, au fost remise în adresa instanțelor judecătorești în timp diferit și au fost examinate în mod separat, iar același Raport de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-3301 din 09.08.2019 a fost folosit de procurori în calitate de mijloc de probă în ambele cauze penale, în cauza penală în privința lui Raducan Maxim, fiind anexată copia certificată a acestui raport de expertiză, cu aceiași cheltuieli de judecată în sumă totală de 5600 lei (f.d. 31-38, vol.I).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, atât procurorul în cauza penală în privința lui Miculeț Andrei, cât și procurorul în cauza penală în privința lui Raducan Maxim, nu au dat deplină eficiență prevederilor art. 229 alin.(1), coroborate cu prevederile art. 229 alin.(4) Cod de procedură penală, citate mai sus, ori în cazul condamnării *câtorva persoane în aceeași cauză*, cheltuielile judiciare se repartizează în dependență de vinovăția, gradul de răspundere și situația materială a fiecăreia din ele.

Relevant este faptul folosirii de către organul de urmărire penală a aceluiași mijloc de probă, la caz, Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-3301 din 09.08.2019, pentru care au fost suportate aceleași cheltuieli de judecată în sumă totală de 5600 lei (f.d. 31-38, f.d. 210-225, vol.I).

În astfel de circumstanțe de fapt, se impune concluzie că mijlocul de probă și cheltuielile de judecată respective provin din "aceeași cauză", iar cheltuielile de judecată suportate pentru efectuarea acestui raport de expertiză, urmau a fi solicitate de procurori a fi repartizate de către instanțele de judecată conform art. 229 alin.(4) Cod de procedură penală, proporțional, în dependență de vinovăția, gradul de răspundere și situația materială a fiecăreia persoane condamnate, însă astfel de solicitare, materialele cauzei penale nu conțin.

În consecința, completul de judecată notează că prin sentință, prima instanță corect a dispus respingerea încasării cheltuielilor judiciare pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-3301 din 09.08.2019 în cauza penală în privința lui Raducan Maxim, deoarece aceste cheltuieli de judecată au fost încasate deja în beneficiul statului de la condamnatul Miculeț Andrei prin sentința din 31 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), ultimul, fiind recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217/1 alin. (4), lit. d) și art. 219 alin.(1) Cod penal, devenită definitivă și executorie prin Decizia din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, unde în mod expres s-a făcut referire la același Raport de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-3301 din 09.08.2019, și aceleași cheltuieli de judecată în sumă totală de 5600 lei (f.d. 202-209, f.d.210-225, vol. I).

Prin urmare, în lipsa cererii procurorilor cu privire la repartizare între condamnați a cheltuielilor de judecată proporțional, în dependență de vinovăția, gradul de răspundere a fiecăruia condamnat, cererea procurorului în cauza penală în privința lui Raducan Maxim privind compensarea din contul ultimului în mod repetat a aceleași sume de cheltuieli de judecată de 5600 lei, nu poate fi admisă, ori anterior a fost admisă cererea procurorului în cauza penală în privința lui Miculeț Andrei, privind compensarea din contul ultimului în beneficiul statului a aceleași cheltuieli de judecată în sumă integrală.

În concluzie, completul de judecată a constatat că instanța de apel prin admiterea cererii de apel al procurorului și încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/I-R-3301 din 09.08.2019 de la Raducan Maxim, a comis o eroare de drept, fiind încasată în beneficiul statului în mod repetat aceiași sumă de 5600 lei, deși cheltuieli de judecată în această sumă au fost suportate de către stat doar o singură dată, și la cererea procurorului în cauza penală în privința lui Miculeț Andrei, deja s-a dispus compensarea integrală a acestor cheltuieli în sumă integrală.

Din acestea considerente, instanța de recurs a ajuns la concluzie că temeiul recursului s-a confirmat și acesta urmează a fi admis, iar decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2022 urmează a fi casată parțial, în partea soluționării chestiunii cu privire la cheltuielile de judecată, cu menținerea în această parte a sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 decembrie 2021.

Completul de judecată menționează că, instanța de apel a abordat superficial problema soluționării repartizării cheltuielilor judiciare în prezenta cauza penală, repetând în acest sens eroarea admisă de procuror.

În această consecutivitate, se reține că instanța de apel nu a respectat întocmai prescripțiile de drept nominalizate, or, completul de judecată reține că instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, prin ignorarea unor aspecte evidente stabilite prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31.12.2019, (nr. 1-3766/2019) și menținută în această parte prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 11.11.2020, ce au avut drept consecință pronunțarea unor concluzii eronate și nemotivate în partea soluționării chestiunii cu privire la repartizarea cheltuielilor de judecată, la caz.

Este de menționat că, hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în drept, cât și în fapt, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu Legea, iar părților de a înțelege că "au fost auzite", și care motive au fost puse de către instanța de judecată la baza respingerii argumentelor părții. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

În vederea realizării prevederilor art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, jurisprudența CtEDO indică că, „... rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a prezenta argumente instanței, dar și obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse (*cauza Fomin vs Moldova din 11.10.2011, nr.36755/06*).

Reieșind din aspectele elucidate și ținând cont de faptul că în motivarea deciziei instanței de apel în partea încasării cheltuielilor judiciare, s-au constatat erori care pot fi corectate de instanța de recurs, Completul de judecată ajunge la concluzia cu privire la necesitatea casării parțiale a deciziei instanței de apel, în partea dispunerii încasării cheltuielilor judiciare, cu menținere în această parte sentinței primei instanțe.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1), pct. 2), lit. a), art. 466 alin.(5) Cod de procedură penală, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Se admite recursul ordinar declarat de către avocatul *Liliana Bînzari* în numele inculpatului Raducan Maxim.

Se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui Raducan Maxim Nicolae, în partea încasării de la ultimul a cheltuielilor judiciare în sumă de 5600 (cinci mii șase sute) lei, cu menținerea în această parte a sentinței primei instanțe.

În rest, dispozițiile deciziei se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 12 septembrie 2023.

Președinte

Anatolie Țurcan

Judecători

Sergiu Daguța

Boris Talpă

Ghenadie Eremciuc

Ion Malanciuc